

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА ТА МЕТОДИ ЇЇ ОЦІНЮВАННЯ

©2025 ІЩЕНКО Н. А.

УДК 336.64
JEL: G32

Іщенко Н. А. Фінансова безпека підприємства та методи її оцінювання

Метою статті є вдосконалення методичних засад оцінювання рівня фінансової безпеки підприємства. У статті розглянуто й узагальнено підходи до визначення сутності поняття «фінансова безпека підприємства», а також принципи управління фінансовою безпекою підприємства. Охарактеризовано методи оцінювання рівня фінансової безпеки підприємства, а саме: індикаторний; ресурсно-функціональний; метод золотого правила фінансування; метод бального оцінювання. Виділено основні проблеми оцінки фінансової безпеки підприємства, а саме: спостерігається відсутність єдиного підходу вчених до системи показників оцінки фінансової безпеки підприємства, а також відсутність комплексної методики оцінки фінансової безпеки підприємства. Запропоновано методику оцінки рівня фінансової безпеки підприємства на основі визначення інтегрального показника, яка включає три етапи: формування ознакової множини; вибір способу стандартизації показників; розрахунок інтегрального показника рівня фінансової безпеки підприємства. Для інтегральної оцінки рівня фінансової безпеки підприємства експертним шляхом було виділено такі показники: фінансовий результат до оподаткування; чистий прибуток (збиток) підприємства; рентабельність (збитковість) операційної діяльності підприємства; рентабельність (збитковість) всієї діяльності підприємства; необоротні активи підприємства; оборотні активи підприємства; власний капітал підприємства; довгострокові зобов'язання; поточні зобов'язання; наявність власного оборотного капіталу. Проведено інтегральну оцінку рівня фінансової безпеки підприємств за запропонованою методикою та виявлено, що великі підприємства мають високий рівень фінансової безпеки, середні підприємства – середній рівень фінансової безпеки, а малі підприємства – низький рівень фінансової безпеки. Встановлено, що використання інтегральної оцінки рівня фінансової безпеки дає змогу виробити майбутню стратегію розвитку підприємства.

Ключові слова: фінансова безпека підприємств, методи оцінювання рівня фінансової безпеки підприємства, інтегральна оцінка рівня фінансової безпеки підприємства.

Рис.: 1. Табл.: 3. Формул.: 5. Бібл.: 10.

Іщенко Ніна Андріївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Центральноукраїнський національний технічний університет (просп. Університетський, 8, Кропивницький, 25006, Україна)

E-mail: Ischenko_na@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2150-8810>

UDC 336.64
JEL: G32

Ischenko N. A. Financial Security of an Enterprise and Methods of Its Assessment

The aim of the article is to enhance the methodological foundations for assessing the level of financial security of an enterprise. The article reviews and summarizes approaches to defining the essence of the concept of «financial security of an enterprise», as well as the principles of managing the financial security of an enterprise. The author characterizes methods for assessing the level of financial security of an enterprise, namely: indicator method; resource-functional method; golden rule of financing method; scoring method. The main problems of assessing the financial security of an enterprise are identified, specifically: there is a lack of a unified approach among scholars regarding the system of indicators for assessing the financial security of an enterprise, as well as the absence of a comprehensive methodology for evaluating the financial security of an enterprise. A methodology for assessing the level of financial security of an enterprise has been proposed based on the determination of an integral indicator, which includes three stages: forming a feature set; choosing a method for standardizing indicators; calculating the integral indicator of the level of financial security of an enterprise. To conduct an integral assessment of the financial security level of the enterprise, the following indicators were identified through expert evaluation: financial result before taxation; net profit (loss) of the enterprise; profitability (unprofitability) of the enterprise's operational activities; profitability (unprofitability) of the enterprises' overall activities; non-current assets of the enterprise; current assets of the enterprise; equity of the enterprise; long-term liabilities; current liabilities; and the presence of own working capital. An integral assessment of the financial security level of enterprises was conducted according to the proposed methodology, revealing that large enterprises have a high level of financial security, medium enterprises have a medium level of financial security, and small enterprises have a low level of financial security. It is found that using the integral assessment of the financial security level allows for the development of a future strategy for the enterprise.

Keywords: financial security of enterprises, methods for assessing the level of financial security of an enterprise, integral assessment of the level of financial security of an enterprise.

Fig.: 1. Tabl.: 3. Formulae: 5. Bibl.: 10.

Ischenko Nina A. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance, Central Ukrainian National Technical University (8 Universytetskyi Ave., Kropyvnytskyi, 25006, Ukraine)

E-mail: Ischenko_na@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2150-8810>

На сучасному етапі розвитку економіки України, в умовах криз і складних трансформаційних процесів, здійснення фінансово-господарської діяльності підприємств суттєво ускладнюються воєнними діями та COVID-19, нестабільністю політичної та соціально-економічної ситуації в державі, жорсткою конкуренцією, обмеженістю фінансових ресурсів для ведення бізнесу. Тому підприємству необхідно створити ефективну систему формування та забезпечення його фінансової безпеки. Недостатньо розроблена система фінансової безпеки підприємства призводить до суттєвого недоотримання прибутку, втрати ліквідності та платоспроможності, фінансової незалежності, а також спричиняє зростання обсягів дебіторської та кредиторської заборгованостей і, як наслідок, виникнення кризової ситуації. Виходячи з цього, визначення рівня фінансової безпеки підприємства є важливим та актуальним в сучасних умовах, адже дає можливість оцінити його діяльність та отримати результативні ефективні управлінські рішення.

Питанням методики оцінювання фінансової безпеки підприємств присвячені праці таких вітчизняних учених, як: Кремень О. І., Барвіцька Ю. В., Кремень В. М. [4], Кузенко Т. Б., Сабліна Н. В. [5], Мельник С. І. [6], Седікова І. О., Седіков Д. В., Коренман Є. М. [7], Ситник Н. С., Чепіль Ю. Б. [8], Химич І. Г., Винник Т. М., Константюк Н. І. та ін. [9], Шушкова Ю. В., Чепіль Ю. Б., Дунець І. А. [10] та інших. Однак, незважаючи на широкий спектр досліджень із зазначеної тематики, спостерігається відсутність єдиного підходу до оцінювання, тому методики оцінювання рівня фінансової безпеки підприємств потребують подальшого вдосконалення.

Метою статті є вдосконалення методичних засад оцінювання рівня фінансової безпеки підприємства.

Фінансова безпека підприємства є невід'ємною складовою частиною економічної безпеки, впливає абсолютно на всі сфери діяльності підприємства, а також гарантує стабільне та максимально ефективне функціонування підприємства в поточному періоді та високий потенціал його розвитку в майбутньому.

Кузенко Т. Б. і Сабліна Н. В. стверджують, що «фінансова безпека підприємства – це захищеність його діяльності від негативних впливів зовнішнього середовища, а також спроможність швидко усунути різноманітні загрози або пристосуватися до наявних умов, що не позначаються негативно на його діяльності» [5].

Мельник С. І. зазначає, що «фінансову безпеку доцільно трактувати як ключову складову економічної безпеки підприємства: з точки зору статистики – характеристика фінансового стану, що

визначається необхідним рівнем стійкості до негативного впливу дестабілізуючих факторів; з позицій динаміки – діяльність, спрямована на захист і досягнення фінансових інтересів, яка передбачає зменшення рівня фінансових ризиків та протидію зовнішнім і внутрішнім загрозам, а також спрямована на збільшення ефективності використання фінансових ресурсів та зменшення фінансових втрат і ймовірності банкрутства» [6].

Узагальнюючи наукові погляди до визначення сутності поняття «фінансова безпека підприємства», які представлені у працях вітчизняних учених, умовно можна поділити їх на такі групи:

- 1) фінансова безпека підприємства розглядається як складова економічної безпеки підприємства з певними відповідними інструментами управління нею;
- 2) фінансова безпека підприємства представлена як самостійний об'єкт управління, який ефективно використовує свій ресурсний потенціал;
- 3) фінансова безпека підприємства – це відповідний стан фінансових ресурсів, фінансової діяльності, фінансових інтересів, який характеризується відповідною стійкістю до зовнішніх та внутрішніх загроз;
- 4) фінансова безпека підприємства – діяльність з управління фінансовими ризиками;
- 5) фінансова безпека підприємства – це процес забезпечення стабільності функціонування підприємства та фінансової рівноваги;
- 6) фінансова безпека підприємства розглядається як система забезпечення фінансовими ресурсами підприємства;
- 7) фінансова безпека підприємства – це комплекс заходів, методів і засобів із захисту фінансових інтересів підприємства [3].

Отже, на підставі зазначеного, фінансову безпеку підприємства необхідно розглядати як комплексну характеристику стану захищеності фінансових інтересів підприємства та їх узгодженості із наявним фінансовим потенціалом, який дозволяє протистояти негативним факторам внутрішнього та зовнішнього середовища.

На підприємстві організація фінансової безпеки підприємства ґрунтується на певних принципах, які в майбутньому дають можливість сформувати відповідний механізм, який буде діяти для запобігання загрозам макро-, мезо- та мікросередовища. Ці принципи чітко визначають фундаментальні підходи до ефективного функціонування системи управління фінансовою безпекою підприємства. Основні принципи системи управління фінансовою безпекою підприємства наведено на рис. 1.

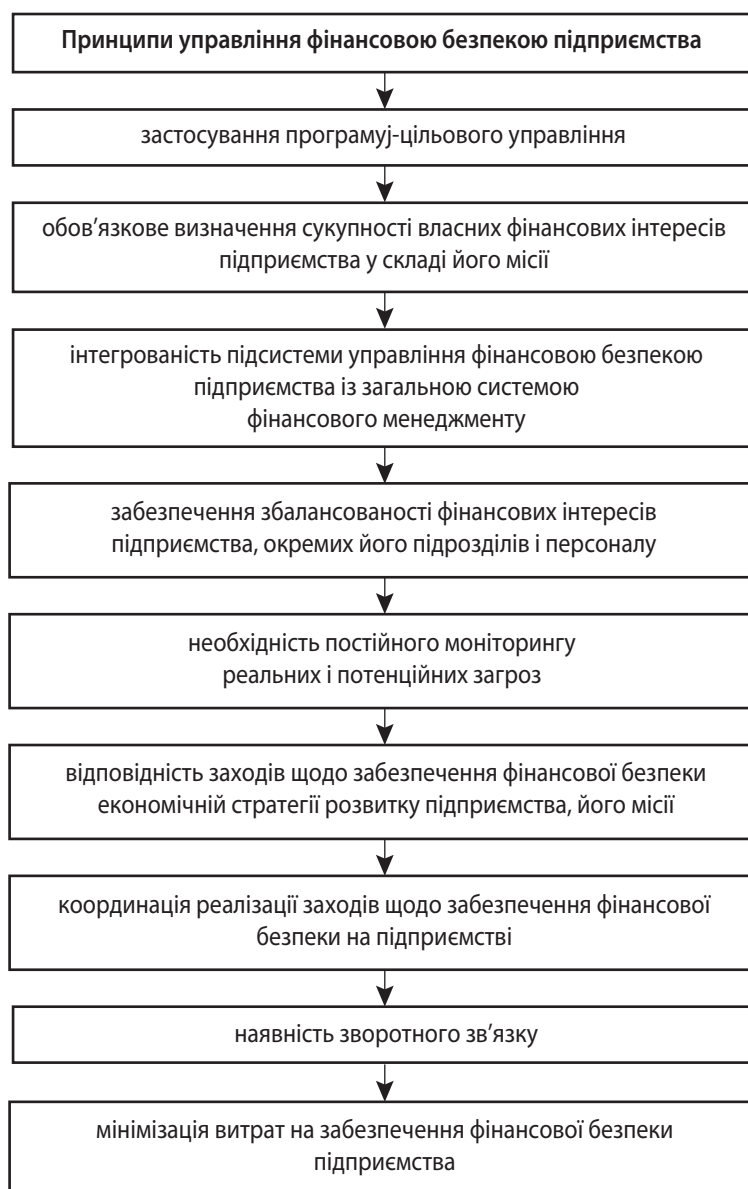

Рис. 1. Принципи управління фінансовою безпекою підприємства

Джерело: сформовано на основі [8].

Відповідно до структурних складових фінансової безпеки підприємства науковці виділяють такі основні методи оцінювання рівня фінансової безпеки підприємства, а саме: індикаторний; ресурсно-функціональний; метод «золотого правила» фінансування; метод бального оцінювання.

Індикаторний підхід – даний метод оцінювання рівня фінансової безпеки підприємства передбачає порівняння фактичних значень показників фінансової безпеки з пороговими значеннями індикаторів її рівня. Згідно з цим методом, якщо сукупність індикаторів перебуває в межах порогових значень, то підприємство досягає найвищого рівня фінансової безпеки. Цей метод залежить від стану та впливу зовнішнього середовища, на яке підприємство не може здійснювати вплив, а повинно тільки

адаптуватися до його умов. Недоліком цього методу є важкість визначення порогових значень для кожного конкретного підприємства [5].

Ресурсно-функціональний підхід до визначення рівня фінансової безпеки підприємства включає такі методи:

а) вимірювання стану фінансової безпеки підприємства на підставі оцінювання рівня використання фінансових ресурсів за спеціальними критеріями, а саме: власними та позиковими фінансовими ресурсами;

б) оцінювання рівня виконання функцій, а саме: забезпечення ефективності діяльності підприємства та його фінансової стабільності.

Метод «золотого правила» фінансування – згідно з цим методом достатній рівень фінансової

безпеки підприємства забезпечується, якщо фінансовий капітал залучено на строк, не менший за той, на який капітал заморожують у необоротних та оборотних активах підприємства. Для оперативного оцінювання рівня фінансової безпеки підприємства під час використання «золотого правила» фінансування необхідно враховувати такі умови:

$$\frac{A_{\partial a}}{P_{\partial n}} \leq 1;$$

$$\frac{A_{ka}}{P_{kn}} \geq 1,$$

де $A_{\partial a}$ – довгострокові активи; $P_{\partial n}$ – довгострокові пасиви;

A_{ka} – короткострокові активи; P_{kn} – короткострокові пасиви.

«Золоте правило» фінансування застосовується як для аналізу стану фінансової безпеки підприємства, так і в процесі його планування [5].

Метод бального оцінювання полягає в тому, що в основі визначення рівня фінансової безпеки підприємства лежать граничні значення показників фінансового стану підприємства та їхній рейтинг. І клас надають показникам, якщо вони мають значення, більше за нормальне; II клас – менше за нормальне, але більше за критичне; III клас – менше за критичне.

Загальну оцінку безпеки підприємства наводять у балах, де бали становлять суму добутків рейтингу кожного показника на клас:

$$B = \sum P_{ei} \times K_{li}$$

де B – сума балів;

P_{ei} – рейтинг i -го показника;

K_{li} – клас i -го показника.

Залежно від важливості показника для певного напрямку дослідження та цілей проведення дослідження визначають рейтинг показника. Для показників, значення яких відповідають I класу, кількість балів дорівнює 100–150; II класу – 151–250 балів; III класу – 251–300 балів. Виходячи з того, що I клас надають показникам, які мають значення, більші за нормальні, а III клас – показникам, у яких значення менше за критичний рівень, то може бути встановлено таку градацію: I клас – високий рівень безпеки (100–150 балів); II клас – нормальний рівень безпеки (151–250 балів); III клас – критичний рівень безпеки підприємства (251–300 балів). На підставі цих даних на підприємстві визначають рейтинг показників фінансової безпеки підприємства [5].

Охарактеризовані методичні підходи до оцінювання рівня фінансової безпеки підприємства охоплюють всі основні процеси фінансово-господарської діяльності підприємства, але жоден із них не є універсальним і має свої недоліки. Виходячи з цього можна виділити основні проблеми оцінки фінансової безпеки підприємства, а саме: спостерігається відсутність єдиного

підходу вчених до системи показників оцінки фінансової безпеки підприємства, а також відсутність комплексної методики оцінки фінансової безпеки підприємства.

Отже, для більш детального аналізу рівня фінансової безпеки підприємства запропонуємо методику оцінки рівня фінансової безпеки на основі визначення інтегрального показника.

Огляд наукової літератури з проблематики інтегральних оцінок різних сфер економічного життя виявив, що для розрахунку інтегрального показника рівня фінансової безпеки підприємства найбільш доцільно використовувати методи багатовимірного аналізу, які дають змогу конструювати інтегральні показники (індекси, рейтинги), на підставі яких надалі здійснюється класифікація за традиційною системою [2]. Нами визначено, що методична схема побудови інтегрального показника рівня фінансової безпеки підприємства має включати три етапи:

1. Формування ознакової множини.
2. Вибір способу стандартизації показників.
3. Розрахунок інтегрального показника рівня фінансової безпеки підприємства.

Єріна А. М. [2] стверджує: «оскільки властивості соціально-економічних явищ характеризуються, як правило, множиною ознак ($m \geq 2$) то при упорядкуванні одиниць сукупності виникає необхідність агрегування усіх ознак множини x_i в одну інтегральну оцінку G_j . Така оцінка геометрично інтерпретується як точка у багатовимірному просторі, координати якої вказують на масштаб або позицію j -ї одиниці. Алгебраїчно значення ознак для j -ї одиниці сукупності представляються вектором $x_j = |x_1, x_2, \dots, x_m|$, а агрегування їх означає перетворення вектора в скаляр. Агрегування ознак ґрунтується на так званій теорії «адитивної цінності», згідно з якою цінність цілого дорівнює сумі цінностей його складових. Такий підхід реалізовано при визначенні рейтингів на основі експертних оцінок, представлених рангами або балами. Якщо ознаки множини X мають різні одиниці вимірювання, то адитивне агрегування потребує приведення їх до однієї основи, тобто попередньої стандартизації. Вектор первинних значень ознак $x_j = |x_1, x_2, \dots, x_m|$ замінюється вектором стандартизованих значень $z_j = |z_1, z_2, \dots, z_m|$ [2].

При формуванні ознакового простору важливо забезпечити інформаційну односпрямованість показників x_i . З метою забезпечення інформаційної односпрямованості показників їх поділяють на стимулятори та дестимулятори. Зв'язок між оцінкою G і показником-стимулятором x_{st} прямий,

між оцінкою G і показником-дестимулятором x_{dst} – обернений. Показники, що здійснюють позитивний вплив на рівень фінансової безпеки підприємства, розглядаються як стимулятори, негативний – як дестимулятори.

Для стандартизації показників використовуються такі формули [2]:

– для показників – стимуляторів:

$$z_{ij} = \frac{x_{ij} - x_{\min}}{x_{\max} - x_{\min}};$$

– для показників – дестимуляторів:

$$z_{ij} = \frac{x_{\max} - x_{ij}}{x_{\max} - x_{\min}},$$

де x_{ij} – значення i -го показника;

$x_{\min}$ – мінімальне значення i -го показника серед підприємств;

$x_{\max}$ – максимальне значення i -го показника серед підприємств.

Тобто z_{ij} показує відносну позицію j -ї одиниці сукупності в діапазоні варіації за i -ю ознакою. При високих значеннях i -ї ознаки z_{ij} наближається до 1, при низьких – до 0.

Інтегральний показник рівня фінансової безпеки підприємства розраховується за формулою:

$$G_j = \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m Z_{ij}.$$

Інтегральний показник рівня фінансової безпеки підприємства інтерпретується таким чином: чим вищий рівень розвитку властивості, тим далі від нуля відхиляється значення G_j .

Проведемо інтегральну оцінку рівня фінансової безпеки підприємств на підставі статистичних даних діяльності підприємств за наведеною вище методикою.

Для інтегральної оцінки рівня фінансової безпеки підприємства, виходячи з наявної статистичної бази, експертним шляхом було звужено коло визначених показників до переліку таких: фінансовий результат до оподаткування; чистий прибуток (збиток) підприємства; рентабельність (збитковість) операційної діяльності підприємства; рентабельність (збитковість) всієї діяльності підприємств; необоротні активи підприємства; оборотні активи підприємства; власний капітал підприємства; довгострокові зобов'язання; поточні зобов'язання; наявність власного оборотного капіталу.

Вихідні дані для розрахунку інтегрального показника рівня фінансової безпеки підприємств представлені в *табл. 1*.

Подальший крок розрахунку інтегрального показника рівня фінансової безпеки підприємства – стандартизація досліджуваних показників.

До *стимуляторів* належать такі показники: фінансовий результат до оподаткування (прибуток); чистий прибуток підприємства; рентабельність операційної діяльності підприємства; рентабельність всієї діяльності підприємств; необоротні активи підприємства; оборотні активи підприємства; власний капітал підприємства; наявність власного оборотного капіталу.

До *дестимуляторів* належать: фінансовий результат до оподаткування (збиток); чистий збиток підприємства; збитковість операційної діяльності підприємства; збитковість всієї діяльності підприємств; нестача власного капіталу підприємства; довгострокові зобов'язання; поточні зобов'язання; нестача власного оборотного капіталу.

Величину стандартних значень показників, що характеризують рівень фінансової безпеки підприємств, наведено в *табл. 2*.

Результати розрахунку інтегрального показника рівня фінансової безпеки підприємств наведено в *табл. 3*.

Таким чином, на підставі проведеної інтегральної оцінки рівня фінансової безпеки підприємств можна зазначити таке: великі підприємства мають високий рівень фінансової безпеки, що вказує на прибуткову діяльність і стабільне фінансове становище; середні підприємства мають середній рівень фінансової безпеки, їх діяльність фінансово нестабільна; малі підприємства мають низький рівень фінансової безпеки через збиткову діяльність і фінансову нестабільність, що вказує на нездатність ефективно протидіяти більшості зовнішніх і внутрішніх загроз. Тому інтегральна оцінка рівня фінансової безпеки підприємств дозволяє вибрати основні напрями активізації діяльності підприємств, виробити необхідну стратегію їх поведінки, спрямовану на мінімізацію втрат і фінансового ризику від вкладень в їх діяльність.

ВИСНОВКИ

Отже, здійснивши інтегральну оцінку рівня фінансової безпеки підприємств за запропонованою методикою, встановлено, що великі підприємства мають високий рівень фінансової безпеки, середні підприємства – середній рівень фінансової безпеки, а малі підприємства – низький рівень фінансової безпеки.

Зазначено, що використання інтегральної оцінки рівня фінансової безпеки дає змогу виробити майбутню стратегію розвитку підприємства. Перспективи подальших досліджень мають бути пов'язані з проведенням інтегральної оцінки рівня фінансової безпеки підприємств за видами економічної діяльності в сучасних умовах. ■

Таблиця 1

Вихідні дані для побудови інтегрального показника рівня фінансової безпеки підприємств

Показник	Великі підприємства	Середні підприємства	Малі підприємства
Фінансовий результат до оподаткування, млн грн	252,1	295,7	15,3
Чистий прибуток (збиток), млн грн	202,3	237,8	-12,4
Рентабельність (збитковість) операційної діяльності, %	10,0	7,9	4,0
Рентабельність (збитковість) всієї діяльності, %	5,9	5,7	-0,7
Необоротні активи, млн грн	3025,3	1797,8	1418,1
Оборотні активи, млн грн	2766,6	3904,9	3521,9
Власний капітал, млн грн	2465,2	1464,6	682,5
Довгострокові зобов'язання, млн грн	872,5	759,0	567,7
Поточні зобов'язання, млн грн	2455,6	3480,3	3689,9
Наявність власного оборотного капіталу, млн грн	312,4	425,8	-167,9

Джерело: складено автором на основі [1].

Таблиця 2

Величина стандартних значень показників, що характеризують рівень фінансової безпеки підприємств

Показник	Великі підприємства	Середні підприємства	Малі підприємства
Фінансовий результат до оподаткування, млн грн	0,844	1,0	0
Чистий прибуток (збиток), млн грн	0,842	1,0	1,0
Рентабельність (збитковість) операційної діяльності, %	1,0	0,65	0
Рентабельність (збитковість) всієї діяльності, %	1,0	0,961	1,0
Необоротні активи, млн грн	1,0	0,236	0
Оборотні активи, млн грн	0	1,0	0,664
Власний капітал, млн грн	1,0	0,438	0
Довгострокові зобов'язання, млн грн	0	0,372	1,0
Поточні зобов'язання, млн грн	1,0	0,169	0
Наявність власного оборотного капіталу, млн грн	0,560	1,0	1,0

Джерело: розраховано автором.

Таблиця 3

Розрахунок інтегрального показника рівня фінансової безпеки підприємств

Підприємство	Інтегральний показник рівня фінансової безпеки підприємства
Великі підприємства	0,7246
Середні підприємства	0,6826
Малі підприємства	0,4664

Джерело: розраховано автором.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Діяльність підприємств. Державна служба статистики України. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/ekon/dpidpr_u.htm

2. Єріна А. М. Статистичне моделювання та прогнозування : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2001. 170 с.
3. Краснокутська Н. С., Коптева Г. М. Дефініція поняття «фінансова безпека підприємства»: основні підходи та особливості. *Бізнес Інформ*. 2019. № 7. С. 14–19. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-7-14-19>
4. Кремень О. І., Барвіцька Ю. В., Кремень В. М. Фінансова безпека підприємства та науково-методичний інструментарій її оцінювання. *Проблеми розвитку економіки*. 2021. № 3. С. 24–31. DOI: <https://doi.org/10.30857/2786-5398.2021.3.3>
5. Кузенко Т. Б., Сабліна Н. В. Фінансова безпека підприємства : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 123 с.
6. Мельник С. І. Фінансова безпека підприємства: сутність та сучасні проблеми забезпечення.

- Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. Вип. 1. С. 7–12.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2019-1-23>
7. Седікова І. О., Седіков Д. В., Коренман Є. М. Фінансова безпека підприємства: поняття та критерії оцінки. *Таврійський науковий вісник. Серія «Економіка»*. 2022. Вип. 11. С. 86–94.
DOI: <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2022.11.12>
 8. Ситник Н. С., Чепіль Ю. Б. Фінансова безпека підприємства в умовах воєнного стану. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 11. С. 67–73.
DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.11.67>
 9. Химич І. Г., Винник Т. М., Константюк Н. І. та ін. Фінансова безпека підприємства як антикризовий метод управління. *Modern Economics*. 2021. № 25. С. 153–159.
DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V25\(2021\)-24](https://doi.org/10.31521/modecon.V25(2021)-24)
 10. Шушкова Ю. В., Чепіль Ю. Б., Дунець І. А. Оцінка рівня фінансової безпеки бізнесу в умовах війни. *Ефективна економіка*. 2024. № 1.
DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.1.21>

REFERENCES

- "Dialnist pidpriemstv" [Enterprise Activities]. *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy*. https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/ekon/dpidpr_u.htm
- Khymych, I. H. et al. "Finansova bezpeka pidpriemstva yak antykrizovyi metod upravlinnia" [Enterprise Financial Security as an Anti-Crisis Management Method]. *Modern Economics*, no. 25 (2021): 153-159.
DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V25\(2021\)-24](https://doi.org/10.31521/modecon.V25(2021)-24)
- Krasnokutska, N. S., and Koptieva, H. M. "Definitsiia poniattia «finansova bezpeka pidpriemstva»: osnovni pidkhody ta osoblyvosti" [The Definition of «Financial Security of Enterprise»: the Basic Approaches and Features]. *Biznes Inform*, no. 7 (2019): 14-19.
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-7-14-19>
- Kremen, O. I., Barvitska, Yu. V., and Kremen, V. M. "Finansova bezpeka pidpriemstva ta naukovometodychnyi instrumentarii yii otsiniuvannia" [A Research and Methodological Toolkit to Assess the Enterprise Financial Security]. *Problemy rozvytku ekonomiky*, no. 3 (2021): 24-31.
DOI: <https://doi.org/10.30857/2786-5398.2021.3.3>
- Kuzenko, T. B., and Sablina, N. V. *Finansova bezpeka pidpriemstva* [Financial Security of the Enterprise]. Kharkiv: KhNEU im. S. Kuznetsia, 2020.
- Melnyk, S. I. "Finansova bezpeka pidpriemstva: sutnist ta suchasni problemy zabezpechennia" [Financial Security of the Enterprise: Essence and Modern Problems]. *Problemy systemnoho pidkhodu v ekonomitsi*, no. 1 (2019): 7-12.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2019-1-23>
- Sedikova, I. O., Sedikov, D. V., and Korenman, Ye. M. "Finansova bezpeka pidpriemstva: poniattia ta kryterii otsinky" [Financial Security of the Enterprise: Concepts and Evaluation Criteria]. *Tavriiskyi naukovyi visnyk. Seriia «Ekonomika»*, no. 11 (2022): 86-94.
DOI: <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2022.11.12>
- Shushkova, Yu. V., Chepil, Yu. B., and Dunets, I. A. "Otsinka rivnia finansovoi bezpeky biznesu v umovakh viiny" [Assessment of the Level of Financial Security of Business in War Conditions]. *Efektivna ekonomika*, no. 1 (2024).
DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.1.21>
- Sytnyk, N. S., and Chepil, Yu. B. "Finansova bezpeka pidpriemstva v umovakh voiennoho stanu" [Financial Security of the Enterprise in the Conditions of Martial Law]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 11 (2024): 67-73.
DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.11.67>
- Yerina, A. M. *Statystychne modeliuvannia ta prohnozuвання* [Statistical Modeling and Forecasting]. Kyiv: KNEU, 2001.